

بررسی ابعاد فیزیکی مسکن ایرانی با تاکید بر توسعه پایدار شهری (نمونه موردی: منطقه 3 شهر شیراز)

حسین نگهداری¹، سیروس سلیمانی²، مریم سجادیمنش³

^{1,2,3}: باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد داریون، دانشگاه آزاد اسلامی، داریون، ایران.

saeedn067@gmail.com

چکیده

این تحقیق بررسی است بر ابعاد فیزیکی مسکن با تاکید بر توسعه پایدار شهری، اگر چه موضوع ابعاد فیزیکی مسکن بارها و به شکل های گوناگون مورد بحث و بررسی قرار گرفته است، به نظر می رسد می تواند در زمان حاضر سرنوشت ساز باشد، نیاز به بازنگری در ابعاد فیزیکی مسکن و سیاست گذاری های شهرسازی وجود دارد؛ زیرا اگر با نظرات قبلی و بدون فهم درست و قانون مند شده ابعاد فیزیکی مسکن و توسعه پایدار شهری، به این موضوع پرداخته شود، مشکلات ناشی از آن همچنان گریبان گیر شهر شیراز خواهد بود. به همین دلیل است که باید به بررسی دقیق آن پرداخته شود. مهمترین دستاورد بررسی بعد فیزیکی توجه به کمیت و کیفیت در این باره است. تسلط نگرش کمی و کیفی به ابعاد فیزیکی مسکن، طی زمان های متمادی در سطوح متفاوت برنامه ریزی و مدیریت شهری از یک سو و فقدان دستور کار قانونی و رسمی در امر توسعه پایدار شهری از سوی دیگر، از جمله مهمترین عوامل بررسی ابعاد فیزیکی مسکن ایرانی در شهر شیراز و شاخص های توسعه پایدار شهری است، مداخلات غیر متخصصانه و بدون برنامه بخصوص در بخش بعد فیزیکی، در سطح شهر شیراز، که بدون توجه به معیارهای گوناگون شهری صورت می پذیرد موجب نزول کمی و کیفی و ناپایداری شهری در زمینه بعد فیزیکی مسکن ایرانی در شهر شیراز شده است. در این پژوهش سعی بر آن داریم تا ابعاد مسکن ایرانی با تاکید بر نقش توسعه پایدار شهری منطقه 3 شهر شیراز را بررسی و میزان اهمیت آن رامشخص نماییم وبا توجه به این عنوان بتوانیم راهکارهایی را ارائه نماییم. این پژوهش باتوجه به اهداف ارائه شده از نوع پژوهش های کاربردی ونیز با توجه به ماهیت و روش آن از نوع پیمایشی است که می توان از نتایج بدست آمده در این پژوهش جهت تصمیم گیری وبرنامه ریزی استفاده کرد. در این پژوهش از ابزارهایی مانند پرسش نامه استفاده شده است وجهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از نرم افزارهای Spss و Excel استفاده شده است.

واژگان کلیدی: ابعاد فیزیکی، مسکن ایرانی، توسعه پایدار شهری، شهر شیراز

1. مقدمه

مسکن یکی از ضروری ترین نیازهای انسان و به نوعی یکی از حقوق اولیه انسانی است. همچنین برنامه ریزی برای تامین نیاز مسکن شهروندان از اموری است که بر عهده ی دولت ها نهاده شده است (رضازاده، 1387، 139). بعد از خوراک و پوشاک، مسکن سومین نیاز افراد جامعه است که برای حفظ و بقای فرد و جامعه از اهمیت فراوانی برخوردار است، و در مرحله ی پاسخ گویی به نیازهای اساسی جامعه مهمترین آنها به شمار می آید. هر یک از افراد جامعه از هر قشر و طبقه ای به سر پناهی برای زندگی خود نیاز دارند (زنجانی، 1371). مسکن از جمله مهمترین مسائلی است که انسانها همواره با آن دست به گریبان بوده و در تلاش برای رفع این مسئله و یافتن پاسخی مناسب و معقول برای آن بوده اند (محمودیانی، 1393، 2). پیدایش انقلاب صنعتی، افزایش سطح زندگی، ابداع اتومبیل و پیشرفت فن آوری حمل و نقل، موجب رشد بیش از اندازه شهرها پس از جنگ جهانی شده و متعاقبا مشکلات زیست محیطی، آلودگی، ترافیک، فقر و... در شهرها را به دنبال داشته است. از طرفی با رشد سریع جمعیت جهان و تمرکز آن در شهرها، مفهوم توسعه پایدار شهری به عنوان مولفه اساسی تاثیر گذار بر چشم انداز بلند مدت جوامع انسانی مطرح گردید (Gharakhlou et al, 2006).